

ROMÁNIA DEMOKRÁCIA ÉS TOTALITARIZMUS KÖZÖTT

Románia a Nagy Egyesülés után

Románia új területi szerkezete

Az 1918-as egyesülés jelentős területi, gazdasági és demográfiai változásokat hozott a román társadalom életébe.

Terület: 295 049 km².

Lakosok: 16 300 000.

Az ország megművelhető területei megkétszereződtek. Megnőtt a vasútvonalak száma, az iparosodás és a városiasodás mértéke.

1918: általános választójog bevezetése (férfiaknak).

1920-1921: földreform.

1923: demokratikus alkotmány.

Gazdaság a két világháború között

A mezőgazdaság maradt a gazdaság legfontosabb ágazata.

Az 1921-es földreform eredményeként 1,4 millió paraszt közel 6 millió hektár földet kapott. Románia a kisbirtokosok országa lett, de a földbirtokok felaprózódása gátolta a mezőgazdaság modernizációját. Az ipar folyamatosan fejlődött, főleg a liberális kormányok idején.

A gazdasági válság (1929-1933) átmenetileg megszakította ezt a fejlődést. 1932-ben Romániában 300 000 munkanélküli volt.

1934-1938 között megkezdődött a gazdaság fokozatos helyreállása. 1938-ban volt a legmagasabb a termelés a két világháború közötti időszakban:

- kőolaj – VI. hely a világon, I. hely Európában
- földgázok és arany – II. hely Európában
- gabona - IV. hely a kontinensen.

A két világháború közötti társadalom

Gazdasági és politikai téren a polgárság játszotta a legfőbb szerepet. Ők voltak az ipar és a bankok tulajdonosai.

A földbirtokosok a földreform miatt elvesztették gazdasági hatalmukat.

Megjelent a középosztály.

Az értelmiség fontos szerepet játszott a társadalom modernizációjában.

A parlament biztosította a szakszervezetek szabad működését, szociális törvények bevezetésével javított a dolgozók munka- és életkörülményein.

A gazdasági válság következtében csökkent az életszínvonal. A társadalmi feszültségek tüntetéseket és sztrájkokat eredményeztek.

Tankönyv 140 oldal

A SZEMÉLYI ÉS NEMZETI IDENTITÁS

*Az **identitás** én-azonosság, önmeghatározás szerepeken, magatartásformákon, értékrendszeren keresztül, mely a "teljes én" érzésével társul. A személyiségfejlődés eredménye, a szocializáció eredménye, az emberi kölcsönhatások során jön létre.*

*A **nemzet** szó eredete a középkorra tekint vissza, amikor a – többnyire a latin natio, nationes – kifejezés nagyjából az egy uralkodó alá tartozó, egy vallású, egy nyelven beszélő emberek összességét jelentette.^[1] A szó azonban – más értelemben – jelentett céhet és egyetemi közösséget is. Sajátos összetartozás-tudattal, többnyire közös eredet hagyománnyal stb. is rendelkeztek, egy etnikumhoz tartoztak, és azonos nyelvet beszéltek. Mindez alapvető feltétel. Emellett a Natio Hungaricának (magyar nemzet) jog szerinti tagja lehetett a magyar királytól nemességet kapott idegen származású személy is (olasz, német, szláv stb).^[2] Később, a hódoltság, vagyis a három részre szakadt ország idején, Erdélyben a középkorban elismert három nemzet egyike volt a szász. A másik kettő a magyar és a székely volt.*

A **vallás** olyan egyetemes és átfogó fogalom, amelyre nehezen adható meghatározás: „élményszerű találkozás a szenttel és a szenttől meghatározott ember válasz-cselekménye.” (Gustav Mensching, 1959) vagy másképpen: „szellemi lényekbe vetett hit” (Edward Burnett Tylor, 1871).^[1] A két fogalomleírás eltérése a megközelítésből ered, az első a vallás megnyilvánulásait foglalja össze, a második lényegét próbálja megragadni. Az első funkcionális, a második szubsztanciális szemléleten alapuló meghatározás.

A **nemi identitás** (vagy *nemi önazonosság*) minden ember mélyen és egyedi módon megélt társadalmi neme.^[1] Ez lehet férfi, nő, vagy más nem-bináris nemi identitás, ami nem illeszkedik a férfi/női kettős kategóriába.^[2] A nemi identitás független attól, hogy az egyént a társadalom milyen neműként érzékeli, és attól is, hogy az egyént születésekor milyen neműként sorolták be. A nemi identitás biológiai tényezőktől független fogalom: bármilyen testű embernek lehet bármilyen nemi identitása.^[3] Nemi identitása minden embernek van, függetlenül attól, hogy ez illeszkedik-e a születéskor megállapított biológiai neméhez. A fogalom nem összekeverendő a szexuális irányultság (vagy *szexuális orientáció, nemi irányultság, szexuális beállítottság*) fogalmával.

Csak ami sürgős van irod le a füzetbe. Koszi.